

ФАРМАКОЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Л.І.Вишневська

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Національного фармацевтичного університету

Ключові слова: маркетинговий аналіз; простатит; доброякісна гіпертрофія передміхурової залози; фармакоeconomic analysis

Проаналізована структура фармацевтичного ринку препаратів, які застосовуються при простатиті та доброякісній гіпертрофії передміхурової залози. Провідне місце на даному товарному сегменті ринку посідає Україна, асортимент препаратів якої складає 56%. Позиція лідера за кількістю лікарської форми, яка найчастіше використовується, належить таблеткам та супозиторіям ректальним — по 19% кожна. За кількістю реалізованих упаковок у 2007 р. перше місце посів препарат “Просталін” — 29,73%, за сумою в роздрібних цінах — препарат “Простатиле-Біофарма” — 28,3%. Фармакоeconomic analysis методом мінімізації витрат виявлено, що оптимальним препаратом для лікування простатиту є екстракт рідкий “Простапол” (Україна, “Фармак”).

Цінні властивості лікарських рослин відомі здавна. Тепер у практичній науковій медицині нашої країни згадується понад 200 видів офіційно визнаних лікарських рослин з вираженою цілющою дією. А народна медицина знає їх незрівнянно більше. Лікувальні властивості рослин зумовлені наявністю в них різних за своїм складом і будовою хімічних речовин (алкалоїдів, глікозидів, вітамінів, ферментів, органічних кислот, дубильних речовин, ефірних олій, мікроелементів та ін.), що позитивно впливають на живий організм. Залежно від хімічної природи діючого чинника лікарські рослини збуджують, заспокоюють, тонізують, втамовують біль, послаблюють, закріплюють, загоюють рани, діють кровоспинно, антимікробно тощо.

Дослідники довели, що речовини, отримані у лабораторії, ма-

ють меншу ефективність і комплексну дію, ніж ті, що виділені з рослин. Пояснюється це таким чином, що речовини мають більшу лікувальну активність за наявності саме природних додаткових складових. У багатьох випадках сполуки, які фармацевтична промисловість одержує з лікарських рослин, ще не можуть бути замінені штучними [3, 6-10].

Метою нашої роботи було проведення аналізу фармацевтичного ринку препаратів для лікування чоловічої статеві сфери, зокрема передміхурової залози.

За класифікацією АТС лікарські засоби, що застосовують для лікування доброякісної гіпертрофії передміхурової залози, відносяться до розділу G04 — “Засоби, що застосовуються в урології”, групи G04C — “Засоби, що застосовуються при доброякісній гіпертрофії передміхурової залози”.

Нами розглянута група G04C X10** — “Інші препарати”, до якої входять 15 препаратів, що не мають міжнародних кодів. Код цієї групи офіційно не затверджений і може не співпадати з таким в інших країнах. На український фармацевтичний ринок препарати даної групи поставляють 8 вітчизняних виробників, а також 6 фармацевтичних фірм з 4 закордонних країн (рис. 1) [1, 2, 4, 5].

Асортимент лікарських засобів, що застосовуються при доброякісній гіпертрофії передміхурової залози і які представлені на фармацевтичному ринку України, наведений у табл. 1.

Як видно з даних табл. 1, найбільшу кількість препаратів групи G04C X10 складають вітчизняні фармацевтичні підприємства України, які поставляють 9 лікарських препаратів даної групи (“Біофарма”, “Біолік”, “Ейм”, Київський ВЗ, “Лікхім-Харків”, “НГС”, “Монфарм”, “Фармак”), що складає 56% внутрішньогрупового асортименту. На другому місці знаходиться Німеччина, яка поставляє

Л.І.Вишневська — канд. фармац. наук, доцент кафедри якості, стандартизації та сертифікації ліків Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету (м. Харків)

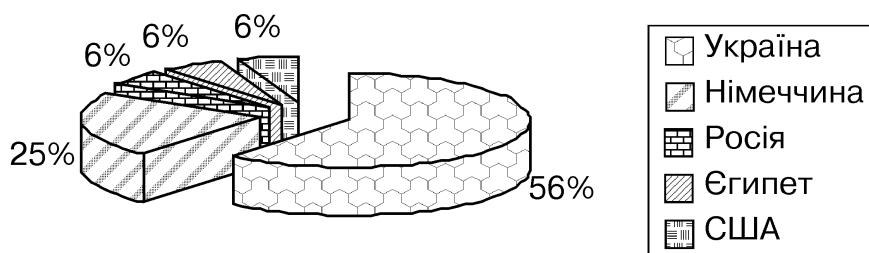

Рис. 1. Постачальники препаратів, що застосовуються при доброякісній гіпертрофії передміхурової залози

Таблиця 1

Асортимент лікарських препаратів для лікування доброякісної гіпертрофії передміхурової залози, які представлені на фармацевтичному ринку України

Назва ЛЗ	Лікарська форма	Країна-виробник	Фірма-виробник
Аденома-Гран	гранули	Україна	"НГС"
Біолайн Простейт	табл. сублінгв.	США	"Walsh Pharma"
Гарбеол	капсули	Україна	"КВЗ"
Просталад	настойка	Україна	"Біолік"
Просталін	супозиторії рект.	Єгипет	"Pharco"
Простамед	табл. №60	табл.	Німеччина
Простамед	табл. №120	табл.	Німеччина
Простаплант форте	капсули	Німеччина	"Schwabe"
Простапол	екстракт рідкий	Україна	"Фармак"
Простатилен	супозиторії рект.	Україна	"Лікхім-Харків"
Простатилен-Біофарма	порошок ліоф. для ін.	Україна	"Біофарма"
Простатон	гранули	Україна	"НГС"
Простатофіт	настойка	Україна	"Ейм"
Супозиторії з олією насіння гарбуза	супозиторії рект.	Україна	"Монфарм"
Туя комп. мідний вершник	краплі	Росія	"Таліон-А"
Хомвіо-простан	краплі	Німеччина	"Homviora Arzneimittel"

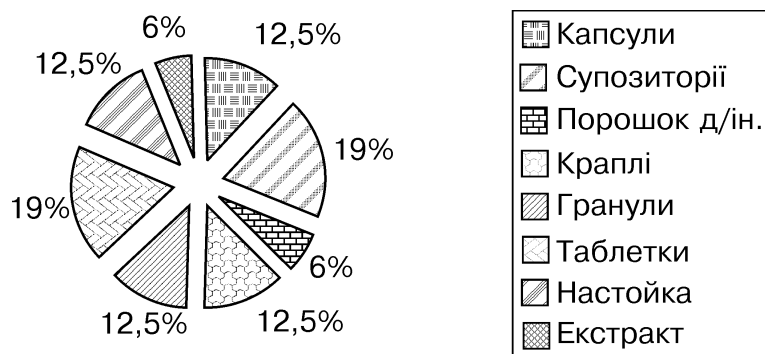

Рис. 2. Асортимент препаратів, що застосовуються при доброякісній гіпертрофії передміхурової залози, за лікарськими формами

4 лікарських препарати трьома підприємствами ("Schwabe", "Dr. Gustav Klein", "Homviora Arzneimittel") — 25%. Інші країни постачають по 1 препарату: Росія ("Таліон-А"), Єгипет ("Pharco"), США ("Walsh Pharma") — 6% (рис. 1) [1, 2].

Згідно з класифікацією за видом лікарської форми препарати представлені 8 позиціями та розташовуються у наступному порядку: супозиторії ректальні і таблетки по третій позиції — 19%; капсули, краплі, гранули і настойки по другій позиції — 12,5%; екстракт і порошок для ін'єкцій по першій позиції — 6% (рис. 2) [2, 4, 5].

Далі ми проаналізували обсяг продажу препаратів досліджуваної групи за 2007 рік за кількістю реалізованих упаковок та сумою в роздрібних цінах (тис. грн) (табл. 2).

Як видно з даних табл. 2, провідне місце за кількістю реалізованих упаковок посідає препарат "Просталін" (Єгипет, "Pharco") — 29,73%, далі — "Простатилен" (Україна, "Лікхім-Харків") — 25,54%, "Простатилен-Біофарма" (Україна, "Біофарма") — 18,48%, препарат "Простатофіт" у банці полімерній — 0,44%. За обсягом продажу в грошовому вираженні перше місце належить препарату "Простатилен-Біофарма" — 28,3%; друге — препарату "Простатилен" (Україна, "Лікхім-Харків") — 18%; третє — "Простаплант форте" (Німеччина, "Schwabe") — 10,08%; четверте — "Просталін" (Єгипет, "Pharco") — 9,08%.

Далі ми провели аналіз мінімізації витрат лікування хворих на простатит. Розрахували вартість лікування хворих на простатит на 7 днів. Результати розрахунку мінімальної вартості курсу лікування препаратами досліджуваної групи надані в табл. 3.

Як видно з даних табл. 3, оптимальним препаратом для лікування хворих на простатит є екстракт рідкий — "Простапол" (Україна, "Фармак"), оскільки він має мінімальну вартість лікування простатиту протягом 7 днів — 4,67 грн,

Таблиця 2

**Результати аналізу обсягу продажу препаратів за 2007 рік,
що застосовуються при доброякісній гіпертрофії передміхурової залози**

Назва ЛЗ	Країна-виробник	Обсяг продажу у 2007 р. (уп.)	Частка ЛЗ, %	Обсяг продажу у 2007 р. (тис. грн)	Частка ЛЗ, %
Аденома-Гран	Україна	46051	7,59	868,98	7,22
Гарбеол	Україна	821	0,14	7,07	0,06
Просталад	Україна	12785	2,11	332,03	2,76
Просталін	Єгипет	180290	29,73	1092,39	9,08
Простамед, табл. №60	Німеччина	15042	2,48	596,4	4,96
Простамед, табл. №120	Німеччина	4805	0,79	360,33	2,99
Простаплант форте	Німеччина	14271	2,35	1212,64	10,08
Простапол	Україна	2576	0,42	12,76	0,11
Простатилен	Україна	154879	25,54	2900,7	24,10
Простатилен-Біофарма	Україна	112058	18,48	3405,37	28,30
Простатон	Україна	1932	0,32	34,89	0,29
Простатофіт	Україна	2653	0,44	31,01	0,26
Супозиторії з олією насіння гарбуза	Україна	22279	3,67	170,79	1,42
Туя комп. мідний вершник	Росія	32790	5,41	823,88	6,85
Хомвіо-простан	Німеччина	3274	0,54	184,5	1,53

Таблиця 3

Результати фармакоеконічного аналізу лікування простатиту

Назва ЛЗ	Країна-виробник	Вартість 1 уп. у грн	Разова доза, грн	Добова доза, грн	Вартість лікування (7 днів), грн
Аденома-Гран	Україна	13,76	0,14	0,42	13,76
Біолайн Простейт	США	21,07	0,47	1,4	21,07
Гарбеол	Україна	8,59	0,29	0,87	8,59
Просталад	Україна	25,69	0,51	1,54	25,69
Просталін	Єгипет	25,69	1,02	1,02	10,18
Простамед, табл. №60	Німеччина	37,81	1,59	4,76	37,81
Простамед, табл. №120	Німеччина	65,78	0,54	1,64	65,78
Простаплант форте	Німеччина	84,54	1,41	4,23	84,54
Простапол	Україна	4,67	0,19	0,56	4,67
Простатилен	Україна	18,91	3,78	3,78	37,82
Простатилен-Біофарма	Україна	30,22	3,02	3,02	30,22
Простатон	Україна	14,34	0,14	0,42	14,34
Простатофіт	Україна	11,43	0,23	0,69	11,43
Супозиторії з олією насіння гарбуза	Україна	7,38	0,74	0,74	7,38
Туя комп. мідний вершник	Росія	20,32	0,81	2,44	20,32
Хомвіо-простан	Німеччина	55,83	1,34	4,03	55,83

а також супозиторії ректальні — “Супозиторії з олією насіння гарбуза” (Україна, “Монфарм”) — 7,38 грн і капсули “Гарбеол” (Україна, “КВЗ”) — 8,59 грн.

ВИСНОВКИ

1. Проаналізована структура фармацевтичного ринку препаратів, які застосовуються при простатиті та доброякісній гіпертрофії передміхурової залози.

2. Провідне місце на даному товарному сегменті ринку посі-

дає Україна, асортимент препаратів якої складає 56%.

3. Позиція лідера за кількістю лікарських форм, які найчастіше використовуються при лікуванні простатитів та доброякісної гіпертрофії передміхурової залози, належить таблеткам та супозиторіям ректальним — по 19% кожна.

4. За обсягом продажу досліджуваних препаратів у 2007 р. за кількістю реалізованих упаковок

перше місце посідає препарат “Просталін” — 29,73%, за сумою в роздрібних цінах перше місце належить препарату “Простатиле-Біофарма” — 28,3%.

5. Фармакоєкономічним аналізом досліджуваних груп лікарських препаратів методом мінімізації витрат встановлено, що оптимальним препаратом для лікування простатиту є екстракт рідкий “Простапол” (Україна, “Фармак”) — 4,67 грн.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз реєстрації лікарських засобів в Україні // *Вісник фармакол. та фармацевції*. — 2006. — №10. — С. 50-51.
2. *Компендіум 2006 — лікарські препарати: В 2-х т. / За ред. В.М.Коваленка, О.П.Вікторова*. — К.: МОРІОН, 2006. — 1128 с.
3. Пашинский В.Г., Рейхарт Д.В. // *Росс. аптеки*. — 2003. — №10. — С. 32-38.
4. *Промислова технологія ліків: В 2-х т. / За ред. В.І.Чуєшова*. — Х.: Основа; Вид-во НФаУ, 1999. — Т. 2. — 704 с.
5. *Фармацевтическая технология. Технология лекарственных форм / Под ред. И.И.Красюк, Г.В.Михайлова*. — 2-е изд. — М.: Академия, 2006. — 591 с.
6. Austen K.F. *Therapeutic immunology*. — London: Blackwell Science, 2001. — 654 p.
7. *Herbal Medicine*. — American Botanical Council: Integrative Medicine Communication, 2000. — 520 p.
8. <http://www.moz.gov.ua>
9. <http://www.pharma-center.kiev.ua>
10. WHO monographs on selected medicinal plants. — Geneva: World Health Organization, 1999. — Vol. 1. — 299 p.

Адреса для листування: 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53. Тел. (057) 758-67-61. Національний фармацевтичний університет

Надійшла до редакції 22.12.2008 р.